

han i økonomisk Henseende staar midt i Befolkningen. Nu skulde man maaske efter disse Tal udtrykke sig saaledes, at Læreren dog hører til den bedre stillede Halvdel, men det er vel saaledes, at Læreren ogsaa i andre Henseender skal høre til den bedre Halvdel, og derfor anser jeg det ingenlunde for nogen Ulempe, at han ogsaa i økonomisk Henseende hører til den bedre Halvdel af Kommunens Skatteydere. Da jeg altsaa mener at kunne fastslaa, at Lærernes økonomiske Kaar uden smaaligt Kniberi fra Rigsdagens Side ere blevne forbedrede, og da dette Lovforslag i øvrigt ikke gaar ud paa en Lønreform, kan jeg ikke undlade at sige, at jeg vilde ønske, man havde ladet være med at røre ved Kirkesangerhonoraret. Jeg synes, man kunde have sparet den lille Forhøjelse fra 100 til 120 Kr. til en anden Lejlighed.

Det foreliggende Lovforslag er bygget paa en Betænkning, afgiven af en under 11. December 1909 nedsat Kommission, bestaaende af 23 Medlemmer. Dette usædvanlig store Medlemstal tør sikkert tages som et Vidnesbyrd baade om Arbejdets Vanskelighed og om dets Vigtighed. Naar Kommissoriet i første Række nævner Spørgsmaalet om Skolekommissionernes Sammensætning, Valg og Myndighed, deres Forhold til Forældrene og til de kommunale Raad, maa det noget forundre, at man i en saadan Kommission ikke har haft Brug for en eneste Husmand og kun har haft Brug for to Repræsentanter for Forældrene i Byerne; det er endda et Spørgsmaal, om den ene af disse, nemlig Landstingsmand Pagh, netop sad i Kommissionen i den Egenskab; heller ikke har man haft Brug for mere end to Repræsentanter for Hjemmene paa Landet, nemlig Gaardejerne Lars Belling og C. Heilesen. Hvis det havde drejet sig om et Forslag om en Lønreform, kunde jeg til Nød have forliget mig med denne Sammensætning, men jeg vil dog sige, at det forekommer mig, at det vilde have været heldigst ogsaa til Forberedelse af en Lønreform, om ikke blot de, der skulle have Lønnen, men ogsaa de, der skulle udrede den, havde været repræsenterede i en saadan Kommission. Men naar Talen er om et Lovforslag som dette, der i første Række angaar Hjemmenes Forhold til Skolen, maa jeg sige, at det er en ualmindelig ensidig Sammensætning, denne Kommission har faaet, og det undrer mig derfor heller ikke, at denne ensidige Sammensætning i nogen Maade har præget Kommissionens Resultat. Jeg kan meget

godt tiltræde de anerkendende Ord om Kommissionens Arbejde i og for sig, som Kultusministeren udtalte under Besvarelsen af den Forespørgsel, der blev stillet i Slutningen af sidste Rigsdagssamling, men jeg forstaar ogsaa meget vel, at det har været fornødent for Ministeriet at foretage en Bearbejdelse og Ændring af adskillige Punkter i Kommissionens Betænkning, og jeg maa sige, at denne Bearbejdelse efter min Mening er heldigt foretagen.

Lovforslagets første Afsnit omhandler Folkeskolens Styrelse og Tilsyn indenfor de enkelte Kommuner. Her har Ministeriet foretaget nogle Forandringer i Kommissionens Forslag. Efter dette skulde Skolekommissionen bestaa af 5 Medlemmer, hvoraf de 4 valgtes ved direkte Valg, og det femte var Præsten, der tiltraadte som født Medlem. Under min Motivering her i Foraaret af Forespørgselen angaaende Folkeskolens Forhold tillod jeg mig at udtale nogle Betæneligheder over, at man rørte ved Kommunalbestyrelsernes bevillende Myndighed, og jeg udtalte ogsaa Betænelighed ved, at man i større Grad rørte ved deres administrative Myndighed. Nu ved jeg meget vel, at Kommunalbestyrelserne saavel efter Kommissionens Forslag som efter Ministerens her foreliggende Lovforslag have den bevillende Myndighed, men jeg tror dog, at naar det bliver overladt til Skolekommissionen at udarbejde Skolens Budget og stille Forslag om Forandringer, Ombygninger, Nyanskaffelser o. s. v., og Kommunalbestyrelserne under dette forberedende Arbejde slet ikke have Føling med Skolekommissionen, vil der til syvende og sidst kun levnes Kommunalbestyrelsen den mindre behagelige Opgave at skaffe de fornødne Penge. Derfor ser jeg med megen Tilfredshed, at Kultusministeren her har foretaget en Forandring, idet han har nøjedes med at lade de 3 af Skolekommissionens Medlemmer vælges ved direkte Valg, medens det fjerde vælges af Sogneraadet. Thi derved vil man opnaa, at Sogneraadet under Skolekommissionens forberedende Arbejde med Hensyn til Byggeføretagender og lignende vil faa Føling og være a jour med dette Arbejde og ogsaa vil have Indflydelse paa, hvordan Resultaterne af Forslagene blive. Jeg hilser derfor med Tilfredshed den Forandring, som Ministeriet her har foretaget i Kommissionens Forslag.

Saa er der Præstens Stilling som født Medlem af Skolekommissionen. Overfor dette er der gjort forskellige Indven-